

แนะนำหนังสือกฎหมาย (Law Book Recommendation)

คู่มือวางแผนการสอบและหลักการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย
ในระดับนิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิตไทย อัยการผู้ช่วย
และผู้ช่วยผู้พิพากษา พร้อมการเตรียมตัวศึกษาต่อระดับ
นิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ*

Handbook for Legal Exam Preparations Including
Writing Principles at LL.B., Barrister-at-Law,
Assistant Public Prosecutor and Judge Trainee Levels,
Together with the Guidance to Study LL.M. Abroad

ปิ่นหยก ศาสน์ประดิษฐ์**
Pinyok Satpradit

บทคัดย่อ

หนังสือคู่มือวางแผนการสอบและหลักการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย ในระดับนิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิตไทย อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา พร้อมการเตรียมตัวศึกษาต่อระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ ซึ่งเขียนโดย พลภวิชัย พันธุ์คำเกิด เป็นหนังสือที่รวบรวมประสบการณ์ของผู้เขียน และข้อมูลที่น่าสนใจมาถ่ายทอดเพื่อเป็นการแนะแนวการเรียน การสอบกฎหมายในประเทศไทยให้กับผู้อ่าน นอกจากนี้ยังมี วรรณญา ตรงพิสุทธิ์ศักดิ์ ที่ร่วมเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้น โดยท่านได้ให้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านกฎหมายในต่างประเทศอีกด้วย หนังสือเล่มนี้จึงเป็นหนังสือที่เหมาะสมแก่ผู้ที่ประสงค์จะศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่คณะนิติศาสตร์ในระดับชั้นปริญญาตรี และวางแผนการสอบเนติบัณฑิตไทย หรือ

* วันที่รับบทความ (Received): 29 เมษายน 2563; วันที่แก้ไขบทความ (Revised): ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสมควรให้ตีพิมพ์โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม; วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): 28 พฤษภาคม 2563

** นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Sophomore, School of Law, Mae Fah Luang University

E-mail: 6131601173@lamduan.mfu.ac.th

การสอบในสนามอัยการผู้ช่วยและผู้ช่วยผู้พิพากษา รวมถึงผู้ที่เตรียมตัวศึกษาต่อปริญญาโทด้านกฎหมายในต่างประเทศ

คำสำคัญ: นิติศาสตรบัณฑิต, นิติศาสตรมหาบัณฑิต, เนติบัณฑิต, อัยการผู้ช่วย, ผู้ช่วยผู้พิพากษา

Abstract

Handbook for Legal Exam Preparations including Writing Principles at LL.B., Barrister-at-Law, Assistant Public Prosecutor and Judge Trainee Levels, together with the Guidance to Study LL.M. Abroad written by Ponpawit Pankhamkerd is the handbook which compiles the author's experiences and the interesting information. This book aims to pass on knowledge as a guideline for studying and preparing legal exam in Thailand. Furthermore, Waranya Trongpisutsak is also a co-author of this handbook, who provides guidance related to study LL.M. Abroad. The handbook is suitable for people who desire to study or who are studying at LL.B. and prepare to take legal exams, namely Barrister-at-Law, Assistant Public Prosecutor and Judge Trainee Levels, as well as people who desire to preparing to study LL.M. Abroad.

Keywords: LL.B., LL.M., Barrister-at-Law, Assistant Public Prosecutor, Judge Trainee Levels

ชื่อหนังสือ: คู่มือวางแผนการสอบและหลักการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย ในระดับนิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิตไทย อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา พร้อมการเตรียมตัวศึกษาต่อระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ

ผู้เขียน: พลภวิชัย พันธุ์คำเกิด และวรวิญญา ตรงพิสุทธิ์ศักดิ์

ขนาด: 14.5 x 21 ซม.

จำนวนหน้า : 459 หน้า

ราคา: 290 บาท

โรงพิมพ์: บริษัทกรุงสยาม พับลิชชิ่ง จำกัด

ISBN: 978-616-497-287-2

ผู้แนะนำได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการให้เรียบเรียงคอลัมน์ “แนะนำหนังสือกฎหมาย” ซึ่งหนังสือกฎหมายที่จะมาแนะนำคือ “คู่มือวางแผนการสอบและหลักการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย ในระดับนิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิตไทย อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา พร้อมการเตรียมตัวศึกษาต่อระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ” ผู้เขียนคือ พลภวิชัย พันธุ์คำเกิด และวรวิญญา ตรงพิสุทธิ์ศักดิ์

โดยผู้เขียนท่านแรกที่ผู้แนะนำจะกล่าวถึงนั่นคือ พลภวิชัย พันธุ์คำเกิด ท่านผู้เขียนสำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 66 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา ท่านผู้เขียนได้รับประกาศนียบัตรศึกษากฎหมาย ภาคฤดูใบไม้ผลิ จากมหาวิทยาลัยพาซาเดนา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประกาศนียบัตรอบรมกฎหมายเยาวชนและครอบครัว จากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังมีผลงานการเขียนหนังสือ เช่น คู่มือสัมมนาและวิเคราะห์ข้อสอบกฎหมายลักษณะนิติกรรมและหนี้ เล่ม 1 และเล่ม 2 และคู่มือวางแผนการสอบและหลักการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย อีกทั้งมีผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายสารบัญญัติ (กฎหมายแพ่งและพาณิชย์) และกฎหมาย

วิธีสับัญญัติ (กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง) ด้วยประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้สั่งสมมาเป็นระยะเวลานานจึงทำให้มีหลักการและเทคนิคการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ผู้เขียนจึงเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้อย่างยิ่ง

ส่วนผู้เขียนอีกท่านหนึ่งที่ได้ร่วมเขียนหนังสือเล่มนี้ด้วยคือ วรรุณญา ตรงพิสุทธิศักดิ์ ท่านสำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย London School of Economic and Political Sciences สหราชอาณาจักร และเนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 70 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา รุ่นที่ 71 ผู้เขียนมีประสบการณ์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านกฎหมายในต่างประเทศ โดยในหนังสือเล่มนี้ท่านได้ให้ข้อมูลตั้งแต่เรื่องทุนการศึกษา การสมัครเรียน เอกสารที่ใช้ในการสมัคร และการทดสอบภาษาอังกฤษ ไปจนถึงการเล่าถึงประสบการณ์และคำแนะนำในการเรียนและการใช้ชีวิตในต่างประเทศโดยละเอียด ด้วยประสบการณ์โดยตรงของผู้เขียนนี้จึงทำให้เนื้อหาในส่วนของการศึกษาต่อระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศนั้นมีความครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

โครงสร้างของหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 5 ภาค รวม 24 บท ได้แก่

ภาค 1 ข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญในการเรียนการสอนเนติบัณฑิต อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา

- บทที่ 1 ข้อมูลการเรียนการสอนเนติบัณฑิต
- บทที่ 2 ข้อมูลการสอนผู้ช่วยผู้พิพากษา
- บทที่ 3 ข้อมูลการสอนอัยการผู้ช่วย

ภาค 2 หลักการอ่านตำราและวางแผนการสอน

- บทที่ 1 หลักการและเทคนิคการศึกษาในเบื้องต้นและระดับชั้นปริญญาตรี
- บทที่ 2 ข้อเสนอแนะพื้นฐานในการศึกษาชั้นเนติบัณฑิต
- บทที่ 3 การเตรียมตัวสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการผู้ช่วย สนามใหญ่ ในระยะยาว (Version ละเอียดยที่สุด)

บทที่ 4 ข้อเสนอแนะการเตรียมสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการผู้ช่วย สนามเล็ก สนามจิ๋ว

- บทที่ 5 การเตรียมตัวสอบในช่วงโค้งสุดท้าย 3 เดือนก่อนวันสอบ
- บทที่ 6 การเตรียมตัวสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการผู้ช่วย ในสถานการณ์ปัจจุบัน (Version ฉุกเฉินที่สุด)

บทที่ 7 สุดท้ายขอให้นักสอบ: ออกข้อสอบเอง!

ภาค 3 หลักการและเทคนิคการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายในระดับนิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิตไทย อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา

- บทที่ 1 ความสำคัญของการฝึกเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย
- บทที่ 2 หลักการและเทคนิคการเขียนตอบข้อสอบทุกประเภท
- บทที่ 3 วิชาเทพการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายทุกสนาม
- บทที่ 4 ข้อเตือนใจในการเรียนเขียนตอบข้อสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิตภาค 1: กลุ่มแพ่งและพาณิชย์ และกลุ่มอาญา
- บทที่ 5 ข้อเตือนใจในการเรียนเขียนตอบข้อสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิตภาค 2: กลุ่มวิธีพิจารณาความแพ่ง และกลุ่มวิธีพิจารณาความอาญา
- บทที่ 6 ข้อเตือนใจในการเขียนตอบข้อสอบผู้ช่วย “ผู้พิพากษาและอัยการผู้ช่วย”
- บทที่ 7 วิธีการขั้นต้นในการทำข้อสอบภาษาอังกฤษ สนามผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการผู้ช่วย สนามใหญ่
- บทที่ 8 ธงคำตอบกับตัวอย่างการเขียนตอบจริง

ภาค 4 การศึกษาต่อระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ

- บทที่ 1 ทวนการศึกษาระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ
- บทที่ 2 การสมัครเรียนระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ เอกสารที่ต้องเตรียม และการทดสอบด้านภาษา
- บทที่ 3 การเรียนการสอนระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตในต่างประเทศ

ภาค 5 ชีวิตส่วนตัว: กำลังใจ กับการพัฒนาตนเอง

- บทที่ 1 กำลังใจในการอ่านหนังสือสอบ: วิธีการสร้างแรงบันดาลใจ
- บทที่ 2 การพัฒนาตนเองด้วยกิจกรรม: สร้างเป้าหมายชีวิต
- บทที่ 3 ชีวิตหลังสอบ: วิชาชีพที่เราเลือก ปลายทางที่เราเลือกเรียน

ภาคผนวก: ตารางท่วงตัวบทมาตราสำคัญสำหรับการสอบเนติบัณฑิต อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลสถิติถึงการสอบรอบล่าสุด (กรกฎาคม 2562)

เมื่อแบ่งโครงสร้างดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าหนังสือเล่มนี้ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นในการเรียน การสอบเนติบัณฑิต อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษาไว้เป็นอันดับแรก เพื่อให้ผู้อ่านจะได้วางแผนลงเรียนในระดับชั้นปริญญาตรี ทั้งนี้หนังสือเล่มนี้ยังแบ่งเนื้อหาแยกออกตามระดับชั้น เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจการเรียนการสอบนิติศาสตร์ ตั้งแต่ระดับชั้นปริญญาตรี เนติบัณฑิต ไปจนถึงอัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา เพื่อเตรียมตัวและวางแผนการเรียนการสอบในระดับชั้นนั้น ๆ

เนื่องจากผู้แนะนำเป็นนักศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี จึงขอหยิบยกเนื้อหาในภาค 2 เรื่องหลักการอ่านตำราและวางแผนการสอบ ในส่วนของบทที่ 1 ซึ่งเป็นเรื่องหลักการและเทคนิคการศึกษาในเบื้องต้นและระดับชั้นปริญญาตรีขึ้นมาเป็นตัวอย่าง ซึ่งเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้เขียนได้อธิบายตั้งแต่หลักในการเรียนนิเทศศาสตร์ ทักษะในการเป็นนักกฎหมาย แนะนำหนังสือกฎหมายที่น่าสนใจ หลักการและเทคนิคในการทำข้อสอบกฎหมาย ไปจนถึงหลักการอ่าน คำพิพากษาและเรื่องเกี่ยวกับคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งผู้แนะนำจะขอยกตัวอย่างเพียงบางเรื่อง ดังนี้

ผู้เขียนได้อธิบายให้เข้าใจถึงหลักในการเรียนนิเทศศาสตร์ก่อนเป็นลำดับแรกว่า การศึกษานิตศาสตร์นั้นเป็นการศึกษาระบบการใช้เหตุผล และการชั่งน้ำหนักทางกฎหมายเป็นสำคัญ ซึ่งถือเป็นข้อดีของการศึกษาในคณะนิติศาสตร์ กล่าวคือ ผู้เรียนนิติศาสตร์สามารถศึกษาโดยอาศัยตนเองเป็นหลักได้โดยการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ การเข้าฟังบรรยาย และการถกเถียงเพื่อขัดเกลาความคิด ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยความวิริยะอุตสาหะของผู้เรียนด้วยจึงจะสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนกฎหมายได้ ทั้งนี้ผู้เขียนยังได้แจกแจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความสำคัญของการเข้าฟังบรรยายว่า การเข้าฟังบรรยายโดยอาจารย์ของมหาวิทยาลัยนั้น นอกจากจะเป็นหน้าที่ของผู้เรียนแล้วยังเป็นตัวช่วยให้ได้แนวทางการศึกษาที่ถูกต้อง ได้ความรู้จากข้อความคิดที่ชัดเจน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการอ่านและการฝึกฝนทำข้อสอบเก่าของผู้เรียนเอง และยังถือเป็นการให้เกียรติอาจารย์ผู้บรรยายที่ตั้งใจถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งก่อนการเข้าฟังบรรยายนั้นจะต้องมีการเตรียมตัวเพื่อเข้าฟังบรรยาย โดยการเตรียมความพร้อมทำได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือและการตั้งคำถามก่อนเข้าฟังบรรยาย รวมถึงไปถึงการฝึกทำข้อสอบเก่าเพื่อช่วยตั้งคำถาม การอ่านหนังสือหรือการตั้งคำถามไปก่อนนั้นจะทำให้ผู้ที่เข้าฟังบรรยายเข้าใจเนื้อหาที่ฟังบรรยายได้อย่างรวดเร็ว และได้คำตอบที่ถูกต้องชัดเจนในข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการอ่านและการฝึกทำข้อสอบเก่าอีกด้วย

ในแนวคิดของผู้เขียนนั้นเห็นว่า การฝึกทักษะความเป็นนักกฎหมายมี 2 ประการคือ การใช้เหตุผล และการเรียบเรียงความคิด ซึ่งผู้แนะนำเห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวว่าทั้งสองทักษะนี้เป็นสิ่งสำคัญในการฝึกความเป็นนักกฎหมาย เพราะการเป็นนักกฎหมายนั้นจะได้ อธิบายและถ่ายทอดเรื่องราวความคิดต่าง ๆ ออกมาอย่างเป็นลำดับเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ เมื่อเข้าศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้นผู้แนะนำเองก็ยังไม่ได้มีทักษะที่กล่าวมาข้างต้น แต่เมื่อได้ทำการฝึกฝนโดยการฝึกเขียนและฝึกพูดก็จะส่งผลให้สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ออกมาได้ดีขึ้น นอกจากการฝึกเขียนและฝึกพูดนั้น ผู้เขียนยังให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย โดยผู้เขียนเห็นว่า การใช้ภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดของนักกฎหมายในปัจจุบัน เพราะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการได้รับเข้าทำงานและเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเห็นได้ชัด ผู้เขียนจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

สำหรับหลักการและเทคนิคการอ่านนั้น ผู้เขียนมีหลักในการอ่านคือ จะต้องอ่านให้ไวที่สุด เพราะจะต้องสอบทุกรายวิชาในเวลาที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในการสอบระดับผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการผู้ช่วย เช่นนี้จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมถึงต้องอ่านให้เร็วที่สุด ทั้งนี้ผู้เขียนยังได้อธิบายถึงวิธีการว่าต้องทำอย่างไรจึงจะอ่านได้เร็ว โดยผู้เขียนนั้นได้แนะนำให้เริ่มศึกษาจากข้อสอบเก่าและธงคำตอบก่อน ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้เห็นว่าข้อสอบนั้นมีเรื่องใดบ้างที่ออกสอบบ่อย ๆ หรือประเด็นในระดับใดบ้างที่เคยออกข้อสอบ นอกจากนี้ยังทำให้เห็นถึงวิธีการเรียบเรียงคำตอบอีกด้วยว่า เชนำคำใดไปใส่ไว้ในธงคำตอบบ้าง ซึ่งผู้อ่านจะต้องศึกษาธงคำตอบอย่างลึกซึ้งทุกคำทุกความหมาย การทำเช่นนี้จะเป็นการฝึกให้เราสามารถนำคำมาเรียบเรียงและถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนกระดาษคำตอบได้ดียิ่งขึ้น แต่สิ่งที่สำคัญนั้นก็จะต้องแยกได้ว่าเนื้อหาส่วนใดเป็นเนื้อหาสำคัญ และเนื้อหาส่วนใดเป็นประเด็นที่ขี้บอยย้อยไม่ได้มีความสำคัญในทางปฏิบัติมากนัก เพื่อที่จะได้มุ่งเน้นไปในส่วนที่มีเนื้อหาสำคัญมากกว่า ซึ่งเป็นการลดความเข้มข้นในการจำเนื้อหาบางส่วนลงด้วย โดยผู้เขียนได้แนะนำว่าให้นำข้อสอบเก่าในวิชาที่อยากจะอ่านมาลองทำ และศึกษาธงคำตอบโดยละเอียดก่อนที่จะเริ่มอ่านวิชานั้น ๆ และเมื่ออ่านเสร็จแล้ว จึงนำข้อสอบเก่ามาทำใหม่อีกครั้ง ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดในขณะอ่านนั้นจะต้องมีสมาธิด้วยจึงจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น โดยศาสตราจารย์หลวงวิจิตรวาทการได้ให้คำอธิบายว่า “การสร้างสมาธิเป็นการกระทำที่ต้องฝึกฝนใจ แต่เมื่อเราฝึกฝนใจทางที่ถูกพยายามไปให้ได้ลงท้ายก็จะเป็นความเคยชินและเป็นประโยชน์แก่เราเอง เช่น ถ้าเราหัดสมาธิด้วยการพยายามฝึกฝนใจ เราจะรู้สึกลำบากในขั้นต้น แต่ในเมื่อปลายจะเห็นความดีของสมาธิเป็นอันมาก” ซึ่งผู้แนะนำได้นำเทคนิคดังกล่าวไปใช้ในการอ่านหนังสือสอบ ผลลัพธ์ที่ได้คือ ทำให้การอ่านได้เร็วขึ้นอย่างที่คุณเขียนแนะนำเพราะการแยกแยะได้ว่าเนื้อหาส่วนไหนที่มีความสำคัญและควรเน้นย้ำมากกว่าจะทำให้มีเวลาจดจำเนื้อหาส่วนนั้นมากขึ้น และยังทำให้รู้สึกมั่นใจว่าเนื้อหาที่เน้นย้ำจากการทำข้อสอบเก่านั้นมีโอกาสที่จะนำมาออกสอบได้อีกด้วย

อีกหนึ่งเทคนิคในการอ่านหนังสือให้ได้ประสิทธิภาพก็คือ ไม่อ่านเพื่อสอบ แต่อ่านเพื่อทวน แล้วทวนเพื่อสอบ โดยผู้เขียนได้ให้ความเห็นว่า ในการอ่านหนังสือจนถึงแม้ว่าเราจะได้อ่านหนังสือจบไปแล้วในรอบแรกนั้นไม่ได้หมายความว่าเราจะสามารถจำเนื้อหาทุกอย่างที่อ่านได้ทั้งหมดจนถึงวันสอบ ฉะนั้นสิ่งที่จะต้องทำก็คือ จะต้องอ่านเพื่อทวน กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องอ่านรอบแรกอย่างละเอียดเพื่อให้เข้าใจในเนื้อหา และทำสิ่งบันทึกช่วยทวน อย่างเช่น การ Mark เนื้อหาที่มีความสำคัญไว้ในหนังสือ นั้น ๆ อาจทำได้โดยการใช้ประเภทสีของไฮไลท์ในการช่วยจดจำ ซึ่งข้อดีของวิธีนี้คือ ทำได้ง่ายและเร็วเพราะไม่ต้องเสียเวลาจดใหม่ หรืออาจใช้วิธีการจดบันทึกเนื้อหานั้นอย่างย่อ ๆ ในประมวลเล่มใหญ่ เพราะเมื่อถึงเวลาทวน ผู้เรียนจะได้ทวนทั้งตัวบท และเนื้อหาที่สำคัญไปพร้อม ๆ กัน แต่เนื่องจากเนื้อที่ว่างในประมวลอาจมีน้อยกว่าเนื้อหาจึงอาจต้องมีใบประจำต่อ แต่ถือว่าวิธีนี้ก็ป็นวิธีที่ดีมาก ๆ อีกวิธีหนึ่ง และเมื่อทำสิ่ง

บันทึกช่วยทวนเสร็จแล้วก็จะนำสิ่งบันทึกนั้นมาทวนเพื่อสอบ ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องอ่านเพื่อจำเนื้อหาที่สำคัญเข้าห้องสอบ โดยผู้เขียนได้เน้นย้ำว่า สิ่งบันทึกช่วยทวน คือสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา และทวนได้ทันสอบอย่างแน่นอน

เทคนิคสำคัญต่อมาคือ ต้องทำความเข้าใจตัวบทก่อน แล้วจึงค่อยอ่านเนื้อหาเรื่องนั้น ๆ โดยผู้เขียนได้ประสบกับปัญหาอ่านช้าเพราะมุ่งหาคำอธิบายโดยที่ไม่สนใจตัวบทเลย ซึ่งวิธีการทำความเข้าใจตัวบทก่อนอ่านคำอธิบายนั้นจะทำให้เข้าใจตัวบทมากขึ้นและสามารถจดจำเนื้อหาได้ง่ายกว่า เนื่องจากการอ่านคำอธิบายตัวบทจะทำให้เราเข้าใจตัวบทไปที่ละองค์ประกอบ ซึ่งจะทำให้เกิดความแม่นยำและจดจำเนื้อหาได้ดี ทั้งนี้ การท่องจำตัวบทและเลขมาตราให้ได้นั้น ก็เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการเขียนตอบอีกด้วย โดยผู้เขียนได้แนะนำให้เริ่มโดยการจำเลขมาตรา ก่อน ซึ่งเลขมาตรานั้นเพียงหัดทวนบ่อย ๆ หรือดูธงคำตอบบ่อย ๆ ก็จำได้ไม่ยาก แต่สิ่งที่ยากก็คือ การท่องจำตัวบทให้ได้ทุกคำ เนื่องจากบทบัญญัติมาตรานั้นมีทั้งตัวบทเก่าและตัวบทใหม่ การเรียบเรียงคำและการใช้ถ้อยคำระหว่างตัวบทเก่าและตัวบทใหม่จะแตกต่างกันออกไป โดยตัวบทเก่า ๆ ที่ไม่ค่อยมีการแก้ไขนั้นจะอ่านได้ง่าย และจำได้ค่อนข้างง่าย เพราะมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ มีการร้อยเรียงคำที่มักจะสอดคล้องกันเป็นลำดับมากกว่าจึงทำให้ไม่สับสนกับมาตราอื่น ส่วนตัวบทที่แก้ไขใหม่ ๆ นั้นมีหลายมาตราที่ใช้คำแบบเดียวกัน ไม่มีเอกลักษณ์ ทำให้ท่องจำได้ยากและเวลาท่องจำจะเกิดความสับสนได้ง่าย ซึ่งกรณีนี้อาจจะไม่ท่องตัวบททั้งหมด เพียงแต่ทำความเข้าใจหลักการและรายละเอียดของมาตรานั้น ๆ

ทั้งนี้ ผู้เขียนยังได้แนะนำวิธีการท่องจำตัวบทโดยการใส่ทำนองลงไปในตัวบท หรือเรียกง่าย ๆ คือการแต่งตัวบทให้เป็นเพลงนั่นเอง ซึ่งเปรียบตัวบทเป็นเนื้อร้องที่เราต้องพยายามหาจังหวะทำนองมาใส่ลงไปในตัวบทให้ได้ โดยการใส่ทำนองลงไปในแต่ละมาตราให้ไม่เหมือนกัน และเมื่อใส่ทำนองลงไปในแต่ละมาตราได้ลงตัวแล้วก็จะท่องตัวบทนั้นด้วยทำนองนั้นตลอดไป เพื่อให้จดใจได้อย่างชัดเจนไม่สับสนกับมาตราอื่น ๆ วิธีการนี้เป็นวิธีการส่วนตัวของผู้เขียนที่ผู้เขียนแนะนำเท่านั้น แต่ละคนอาจมีเทคนิคในการท่องจำที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจนำวิธีดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับวิธีของผู้เรียนเองก็ได้ แต่ประเด็นที่สำคัญคือ ต้องหมั่นท่องตัวบทเป็นประจำสม่ำเสมอจึงจะสามารถจำตัวบทนั้นได้อย่างแม่นยำ

และเมื่อท่องมาตรานั้นได้แล้ว ผู้เขียนใช้วิธีการอัดเสียงใส่เครื่องอัดเสียง และฟังวนไปเรื่อย ๆ เพราะในบางสถานที่ที่ไม่อาจหยิบหนังสือขึ้นมาอ่านได้ก็หยิบเครื่องอัดเสียงขึ้นมาเปิดมาตราที่อัดไว้มาฟัง ซึ่งผู้แนะนำเห็นด้วยว่าวิธีการนี้ใช้ได้ผลเป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนสามารถใช้ช่วงเวลาว่างเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างเช่น การนั่งบนรถโดยสารประจำทาง หรือช่วงเวลาก่อนเข้านอน ในการฟังตัวบทที่เราอัดเสียงเอาไว้ และอาจท่องไปพร้อม ๆ กับเสียงที่เราอัดไปด้วยในใจก็ได้ ซึ่งการฟังบ่อย ๆ ก็เป็นการทบทวนตัวบทอีกทางหนึ่งซึ่งจะช่วยให้จำตัวบทได้แม่นยำยิ่งขึ้น เมื่อจดจำตัวบทได้แม่นยำแล้วในระดับหนึ่ง ผู้เขียนแนะนำให้ใช้วิธีการสุ่มตัวเลขจาก

แอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือเมื่อส้อมแล้วได้ตัวเลขใดก็ท่องเลขมาตานั้น โดยวิธีการนี้อาจนำไปใช้เป็นกิจกรรมคันเวลาระหว่างอ่านหนังสือกับเพื่อน ๆ ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจเลยทีเดียว อย่างไรก็ตาม ข้อสำคัญที่สุดในการท่องตัวบทคือ อย่าท่องทีละนาน ๆ แต่ให้ท่องบ่อย ๆ โดยการใช้เวลาท่องตัวบทแต่ละครั้งไม่เกิน 15 นาที และควรท่องทุก ๆ 2 ชั่วโมง เพื่อเก็บตัวบทนั้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งวิธีการนี้สอดคล้องกับคำอธิบายของศาสตราจารย์ธานินทร์ กรัยวิเชียรว่าการท่องจำที่จะได้ผลดีที่สุดนั้น คือการท่องจำวันละเล็กละน้อย และท่องจำสม่ำเสมอทุกวัน ในทางตรงกันข้ามหากเราพยายามที่จะท่องจำให้ได้โดยใช้เวลาเป็นก้อนใหญ่ หรือใช้เวลาทั้งวันในการพยายามท่องจำเรื่องทั้งหมดนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะการที่เรารับคับสมองให้รับเรื่องราวต่าง ๆ เข้าไปในเวลาที่จำกัด ทำให้สมองไม่ได้รับการพักผ่อน และไม่มีเวลาที่จะจำเรื่องราวเหล่านั้นได้อย่างเพียงพอ

นอกจากหลักการและเทคนิคการศึกษาเบื้องต้นในระดับชั้นปริญญาตรีที่ผู้เขียนยกขึ้นมาเป็นตัวอย่างให้ผู้อ่านได้เห็นแล้ว ในหนังสือเล่มนี้ยังมีหลักการและเทคนิคอีกมากมายที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาและนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนการสอนของตนเอง อีกทั้งผู้เขียนได้อธิบายหลักการต่าง ๆ โดยอ้างอิงจากหนังสือวิชาการจำนวนมาก ซึ่งทำให้เห็นว่าหนังสือเล่มนี้ผ่านการค้นคว้ามาแล้วอย่างดี รวมถึงมีการใส่รูปภาพประกอบเนื้อหาเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจและเห็นภาพมากยิ่งขึ้น และยังมีสารบัญที่ละเอียดทุกหัวข้อทำให้ง่ายต่อการค้นหาเฉพาะเนื้อหาที่ผู้อ่านสนใจ ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นมาจากประสบการณ์ของผู้เขียนเองจึงทำให้ผู้อ่านได้เห็นวิธีใดที่ทำแล้วดี ถ้าดีแล้ววิธีการนั้นคืออย่างไร ส่งผลอย่างไรต่อการเรียนบ้าง หรือวิธีใดที่ทำแล้วไม่ดี เมื่อไม่ดีแล้วสามารถที่จะปรับเปลี่ยนแก้ไขวิธีการนั้นอย่างไรให้เข้ากับการเรียนได้บ้าง นอกจากนี้ผู้เขียนได้ใช้ภาษาและการเรียบเรียงคำที่อ่านง่ายและรู้สึกเป็นกันเองทำให้เกิดความสนุกสนานในการอ่าน แต่อย่างไรก็ดี หนังสือเล่มนี้ยังมีการใช้คำที่ยากซึ่งอาจเป็นคำที่เข้าใจเฉพาะตัวผู้เขียน โดยไม่ได้มีการอธิบายต่อไปว่าคำคำนั้นหมายความว่าอย่างไร และมีคำที่พิมพ์ผิดอยู่จำนวนหนึ่ง

โดยสรุปแล้ว หนังสือเล่มนี้เป็นคู่มือการวางแผนการสอนและหลักการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายที่รวบรวมจากประสบการณ์เชิงประจักษ์ และข้อมูลที่น่าสนใจในฐานะพยานบอกเล่าของผู้เขียนที่คัดเลือกหลักการและเทคนิคต่าง ๆ มารวบรวมเข้าด้วยกันจนทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงวิธีการเรียนการสอนกฎหมายและนำไปปรับใช้ในการเรียนของตนเองได้ ซึ่งผู้แนะนำชื่นชอบและเชิญชวนให้ผู้ที่ประสงค์จะศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่คณะนิติศาสตร์ทุกท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้